

The Impact of the Audit Committee's Financial Expertise on the Abnormal Tone of Management Discussion and Analysis Report (MD&A): Evidence from Management Interpretation Report

Rohollah Arab¹, Mohammad Gholamrezapoor²,
Seyed Pouria Kazemi³, Narjes Amirnia⁴

Received: 2021/01/19
Approved: 2021/02/16

Research Paper

Abstract:

Since the tone of the managers influences the decision-making of the users of financial reports, the existence of independent and specialized committees in the company such as the audit committee can be effective as one of the pillars of corporate governance to monitor such actions of managers. Therefore, The main purpose of this study is to investigate the effect of the financial expertise of the audit committee on the abnormal tone of the management review and analysis report (management interpretive report) in companies listed on the Tehran Stock Exchange. To test the research hypothesis, the financial information of companies listed on the Tehran Stock Exchange in the period between 1396 to 1397 has been used, so that after applying the restrictions in this study, the final sample consisting of 168 companies was selected. After measuring the research variables, multivariate linear regression analysis was used to test the research hypothesis. The hypothesis was also tested using Eviews econometric software and statistical techniques of integrated data. The results of the statistical tests of the research show that the financial expertise of the audit committee leads to a reduction in the unusual tone of the management interpretive report.

Key Words: Audit Committee Financial Expertise, Abnormal Tone, Management Management Discussion and Analysis Report, Management Interpretation Report.

 10.22034/ARI.2021.243331

1. Assistant Professor, Faculty of Accounting, Golestan Institute of Higher Education, Gorgan, Iran. arabroohollah@yahoo.com
2. Msc.in Accounting, Golestan Institute of Higher Education, Gorgan, Iran. Mohammad.gh5736@gmail.com (Corresponding Author)
3. Msc.in Accounting, Faculty of Economics and Administrative, Mazandaran University, Babolsar.Iran.
4. Msc.in Auditing, Bandargaz branch, Islamic Azad Univerdity, Bandargaz, Iran. narjes.amirniya@yahoo.com
<http://article.iacpa.ir>

تأثیر تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی بر لحن غیر عادی گزارش بررسی و تحلیل مدیریت (شواهدی از گزارش تفسیری مدیریت)

روح اله عرب^۱، محمد غلامرضا پور^۲، سید پوریا کاظمی^۳، نرجس امیرنیا^۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۰/۳۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۱/۲۸

مقاله‌ی پژوهشی

چکیده

از آن جایی که لحن مدیران بر تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی مؤثر است وجود کمیته‌های مستقل و دارای تخصص در شرکت همانند کمیته‌ی حسابرسی می‌تواند به عنوان یکی از ارکان حاکمیت شرکتی، برای نظارت بر اقدام مدیران مؤثر باشد. هدف اصلی این پژوهش بررسی تأثیر تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی بر لحن غیرعادی گزارش بررسی و تحلیل مدیریت (گزارش تفسیری مدیریت) در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران است. برای آزمون فرضیه‌ی پژوهش از اطلاعات مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در فاصله‌ی زمانی بین سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۷ استفاده شده است. به طوری که پس از اعمال محدودیت‌های موردنظر در این پژوهش، نمونه‌ی نهایی متشکل از ۱۶۸ شرکت انتخاب گردید. پس از اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش از تجزیه و تحلیل رگرسیون خطی چند متغیره، برای آزمون فرضیه پژوهش استفاده شد. آزمون فرضیه نیز با استفاده از نرم‌افزار اقتصادسنجی Eviews و تکنیک‌های آماری داده‌های تلفیقی با کنترل اثرات سال و صنعت صورت پذیرفته است. نتایج حاصل از آزمون‌های آماری پژوهش نشان می‌دهد که تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی منجر به کاهش لحن غیرعادی گزارش تفسیری مدیریت می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی، لحن غیرعادی، گزارش بررسی و تحلیل مدیریت، گزارش تفسیری مدیریت.

doi 10.22034/ARJ.2021.243331

arabroohollah@yahoo.com

Mohammad.gh5736@gmail.com

pouria_74k@yahoo.com

narjes.amirniya@yahoo.com

<http://article.iacpa.ir>

۱. استادیار گروه حسابداری، مؤسسه آموزش عالی گلستان، گرگان، ایران

۲. کارشناس ارشد حسابداری، مؤسسه آموزش عالی گلستان، گرگان، ایران (نویسنده مسئول)

۳. کارشناس ارشد حسابداری، دانشکده علوم اقتصادی و اداری، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران

۴. کارشناس ارشد حسابرسی، واحد بندرگز، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرگز، ایران

۱- مقدمه

در خصوص گزارش پیش‌بینی سود، طی بررسی‌های به عمل آمده مشخص شد که غالب کشورها، نه تنها الزامی برای پیش‌بینی سود ندارند بلکه حتی در برخی، ارائه‌ی سود پیش‌بینی شده منع شده است. در کنار مطالعات بین‌الملل، انحراف سود پیش‌بینی شده در ابتدای سال مالی با سود محقق شده و همچنین تعدیل مکرر پیش‌بینی سود از جانب شرکت‌ها، سازمان را به این نتیجه رساند که نه تنها گزارش پیش‌بینی سود ابزاری جهت تحلیل شرکت نیست بلکه ممکن است به‌عنوان ابزاری برای دستکاری بازار نیز مورد سوء استفاده قرار گیرد. نتایج این مطالعات در نشست‌ی با فعالان بازار نیز مورد بررسی قرار گرفت و نظرات ایشان درباره‌ی حذف گزارش پیش‌بینی سود اخذ شد. در نهایت در اواخر آذر ۹۵ پیشنهاد حذف ماده‌ی ۱۶ دستورالعمل اجرایی نحوه‌ی انجام معاملات در بورس اوراق بهادار تهران و بند ۲ ماده‌ی ۱۱ دستورالعمل اجرایی نحوه‌ی انجام معاملات اوراق بهادار در فرابورس ایران همراه با تغییرات اساسی مصادیق اطلاعات با اهمیت و نحوه‌ی گزارش‌گری آن به هیأت‌مدیره‌ی سازمان ارائه شد. با در نظر گرفتن این نکته که گزارش پیش‌بینی سود مورد توجه بازار است، مقرر شد مطالعات دیگری برای دستیابی به جایگزین‌های این گزارش نیز صورت گیرد. بررسی‌های گسترده‌ای در میان کشورهای مختلف، از کشورهای توسعه یافته، در حال توسعه و کشورهایی که بازاری حدوداً مشابه بازار کشور داشتند، برای یافتن جایگزینی برای گزارش پیش‌بینی سود صورت گرفت. در میان این بررسی‌ها، مشخص شد تمامی ناشران پذیرفته شده در غالب کشورها، همراه با صورت‌های مالی گزارشی ارائه می‌کنند که مدیریت شرکت از طریق این گزارش تلاش می‌کند تا سهامداران فعلی و سرمایه‌گذاران را نسبت به وضعیت گذشته، جاری و آینده‌ی شرکت مطلع سازند. در کشورهای آمریکایی (مانند ایالات متحده و کانادا) از این گزارش به‌عنوان گزارش بحث و تجزیه و تحلیل مدیر^۱، غالب کشورهای اروپایی به‌عنوان تفسیر مدیریت^۲، در کشور انگلیس از آن به گزارش بررسی وضعیت مالی و عملیاتی^۳ و در آلمان با عنوان گزارش مدیران^۴ یاد می‌شود. بررسی‌های بیشتر نشان داد که هیأت استانداردهای بین‌المللی حسابداری^۵ با جمع‌بندی رویه‌های غالب کشورهایی که از این گزارش استفاده می‌کردند ذیل یک گزارش واحد، از آن به‌عنوان گزارش تفسیری مدیریت یاد کرده است. مطالعات بیشتر سازمان‌ها را به این نتیجه رساند که گزارش تفسیری مدیریت قابلیت جایگزینی با گزارش پیش‌بینی سود را دارد. لذا به منظور جلوگیری از بروز خلأ اطلاعاتی، گزارش تفسیری مدیریت که همراه صورت‌های مالی ارائه می‌شود، در دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان، الزامی شد.

ادبیات موجود بیان می‌کنند اطلاعات کیفی و در واقع اطلاعات به غیر از صورت‌های مالی در مورد شرکت‌ها، باعث بهبود محیط اطلاعات می‌شود. این مطالعات معتقدند که اطلاعات کیفی، اطلاعات مالی را تکمیل کرده و افزایش محتوای اطلاعات را برای سرمایه‌گذاران فراهم می‌کند. از طرف دیگر برخی از مطالعات ادعا می‌کنند که افشای کیفی به دلیل سطحی بودن یا پیچیدگی زبان، فاقد اطلاع‌رسانی است (تاوکار، ۱۹۹۸). مطالعات اخیر همچنین نشان می‌دهد که مدیران

شرکت‌ها اطلاعات کیفی را برای منافع شخصی خود دستکاری می‌کنند. به عنوان مثال، مدیران ممکن است سعی کنند با دستکاری لحن زبانی که در افشای کیفی مورد استفاده قرار می‌گیرد، واکنش‌های مطلوب بازار را القا کنند (دیویس و تاما- سوئیت، ۲۰۱۲؛ هوانگ و همکاران، ۲۰۱۴). از آن جایی که نحوه‌ی لحن مدیران بر تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی مؤثر است وجود کمیته‌ای مستقل در شرکت همانند کمیته‌ی حسابرسی می‌تواند به عنوان یکی از ارکان حاکمیت شرکتی، برای نظارت چنین اقدام مدیران مؤثر باشد (ذاکری، فیلسرایبی، ۱۳۹۹). این کمیته، جهت حفظ منافع سهامداران باید نگرش جست و جو گران‌های برگزیند و قضاوت‌های مدیریت را مورد سؤال قرار دهد (تاری وردی، قادری، ۱۳۹۶). کمیته‌ی حسابرسی به عنوان یکی از کمیته‌های عملیاتی و زیر مجموعه‌ی کمیته‌ی هیأت‌مدیره، مسئولیت بازبینی و نظارت بر گزارش‌های مالی و افشا را دارد (همان).

تحقیقات قبلی نشان می‌دهد که توانایی متخصصان مالی برای نظارت بر مدیران شرکت‌ها نقش نظارتی کمیته‌های حسابرسی را تقویت می‌کند (باغومیان، محمدی، ۱۳۹۷؛ تاری وردی، قادری، ۱۳۶۹۶؛ ابوت و همکاران، ۲۰۰۴). با توجه به نقش کمیته حسابرسی در بررسی و بحث در مورد محتوای بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت (کارسلو و نیل، ۲۰۰۳؛ کینات، والو، ۲۰۰۸) این احتمال وجود دارد که متخصصان مالی کمیته‌های حسابرسی با کاهش مدیریت لحن فرصت‌طلبانه، کیفیت گزارش‌گری در بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت را بهبود بخشند. انتظار می‌رود متخصصان مالی استانداردهای بالاتری را نسبت به افراد بدون تخصص داشته باشند. چرا که آن‌ها نگرانی بیشتری در مورد شهرت و ریسک دادخواهی دارند (کریشانان، ویسواناتان، ۲۰۰۸). اعضای کمیته‌ی حسابرسی با تخصص مالی انگیزه‌هایی را برای محدود کردن مدیریت لحن مثبت به منظور تأمین اعتبار خود و کاهش خطر دادخواهی دارند و تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی مدیریت لحن مثبت را در بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت کاهش می‌دهد و رابطه‌ی منفی بین تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی و لحن غیرعادی بررسی و تحلیل ریسک مدیریت وجود دارد (لی و پارک، ۲۰۱۸). بنابراین انتظار می‌رود که تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی موجب کاهش لحن غیرعادی گزارش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت گردد. با این حال در عمده مطالعات داخلی صورت گرفته این موضوع نادیده انگاشته شده و یک فضای خالی در ادبیات حسابداری و حسابرسی برای تحقیق در این باره وجود دارد که انجام مطالعه‌ی تجربی، برای درک بهتر نقش تخصص مالی کمیته حسابرسی شرکت‌ها بر لحن غیرعادی گزارش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت آن‌ها ضروری است. در پژوهش حاضر سعی بر آن است که رابطه‌ی بین تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی با لحن غیرعادی گزارش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت مورد بررسی قرار گیرد.

نتایج پژوهش حاضر می‌تواند دستاوردها و ارزش افزوده علمی به‌همراه داشته باشد: اول این‌که نقطه‌ی متمایز این پژوهش آن است که قوانین و ساختار محیطی ایران نسبت به سایر کشورها کاملاً متفاوت است و با توجه به این‌که ارائه‌ی گزارش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت یا گزارش تفسیری

مدیریت در اواخر آذر ۱۳۹۵ برای شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران الزامی شد، نتایج پژوهش می‌تواند موجب گسترش مبنای نظری در مورد گزارش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت یا گزارش تفسیری مدیریت شرکت‌ها در کشورهای در حال توسعه نظیر بازار سرمایه‌ی ایران شود. دوم این‌که پژوهش حاضر از این حیث دارای اهمیت است که در زمره نخستین تحقیقات داخلی است که به بررسی لحن پرداخته است. سوم این‌که پژوهش حاضر به بررسی رابطه‌ی تخصص مالی کمیته حسابرسی با لحن غیرعادی گزارش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت پرداخته که این موضوع به عنوان یک دستاورد علمی می‌تواند اطلاعات سودمندی را در اختیار سرمایه‌گذاران، قانون‌گذاران بازار سرمایه، تدوین‌کنندگان استانداردهای حسابداری و حسابرسی و سایر استفاده‌کنندگان اطلاعات حسابداری قرار دهد. درنهایت، نتایج پژوهش می‌تواند ایده‌های جدیدی را برای انجام پژوهش‌های آتی در حوزه‌ی لحن غیرعادی و گزارش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت پیشنهاد نماید.

۲- چارچوب نظری

۲-۱- لحن زبان در گزارش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت

بخش نوشته شده توسط مدیران، بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت از گزارش‌های مالی شرکت‌ها، مروری بر عملکرد گذشته شرکت‌ها و چشم‌انداز آینده دارد و در مورد جنبه‌های مختلف کسب و کار بحث می‌کند. ادبیات قبلی با مطالعه‌ی محتوای اطلاعات بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت دریافتند که لحن زبانی آن اطلاعات مفیدی را به سرمایه‌گذاران ارائه می‌دهد. لی (۲۰۱۰) نشان می‌دهد که لحن اظهارات آینده‌نگر در بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت قدرت توضیح در پیش‌بینی سود آینده شرکت را دارد. فلدمن و همکاران (۲۰۱۰) رابطه‌ی مثبتی بین تغییر لحن در بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت و بازده اضافی بازار پیدا کردند. آن‌ها استدلال می‌کنند که لحن بررسی و تحلیل ریسک مدیریت منعکس‌کننده چشم‌انداز مدیران برای عملکرد شرکت در آینده است و اطلاعاتی را ارائه می‌دهد که در صورت‌های مالی به طور کامل در دسترس نیست.

با این حال مطالعات اخیر شواهدی ارائه می‌دهد که نشان می‌دهد لحن بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت ممکن است مربوط به رفتار فرصت‌طلبانه‌ی مدیران با هدف گمراه‌کننده سرمایه‌گذاران باشد. دیویس و تاما- سوئیت (۲۰۱۲) نشان می‌دهند که مدیران لحن بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت و پیش‌بینی سود به طور استراتژیک و برای کسب واکنش مطلوب از سمت بازار مدیریت می‌کنند. به طور خاص، مدیران از کلمات خوش‌بینانه‌تر و کلمات بدبینانه‌ی کمتری در گزارش پیش‌بینی سود نسبت به بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت استفاده می‌کنند و انتظار واکنش‌های بزرگی از سمت بازار در مقابل انتشار گزارش پیش‌بینی سود دارند. همچنین هوانگ و همکاران (۲۰۱۴) با بررسی گزارش‌های پیش‌بینی سود شواهدی ارائه می‌دهد مبنی بر این‌که مدیران به‌طور فرصت‌طلبانه لحن مورد استفاده را مدیریت می‌کنند. آن‌ها نشان می‌دهند که مدیران وقتی انگیزه‌ای برای افزایش قیمت سهام، تأثیرگذاری بر پیش

بینی‌های تحلیلگران و یا مخفی کردن عملکرد عملیاتی ضعیف دارند، احتمالاً تمایل به مدیریت لحن به سمت مثبت دارند. علاوه بر این نتایج پژوهش آن‌ها نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاران با مدیریت استراتژیک لحن گمراه می‌شوند. به طور خلاصه لحنی که در بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت استفاده می‌شود، حاوی اطلاعات مهمی است که بر محیط اطلاعات شرکت تأثیر می‌گذارد. در عین حال مدیران انگیزه‌هایی برای مدیریت لحن بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت به صورت فرصت طلبانه برای گمراهی سرمایه‌گذاران و القای واکنش‌های مطلوب بازار دارند.

۲-۲- تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی و لحن غیرعادی گزارش بررسی و تحلیل

مدیریت

یکی از اجزای بسیار مهم نظام راهبری واحد تجاری که نقش بسیار با اهمیتی در بهبود اعتباردهی گزارش‌ها و فعالیت‌های هیأت‌مدیره و حفظ منافع گروه‌های مختلف از جمله شرکت، سهامداران، اعتباردهندگان و دولت دارد وجود کمیته‌ی حسابرسی به منظور اثربخشی فعالیت‌های هیأت‌مدیره در شرکت‌ها است (فخاری، رضائی پیتهنوئی، ۱۳۹۷). براساس منشور کمیته‌ی حسابرسی مصوبه‌ی ۱۳۹۱/۱۱/۲۳ سازمان بورس و اوراق بهادار تهران، اعضای هیأت‌مدیره با انتخاب و انتصاب اعضای دارای صلاحیت در کمیته‌ی حسابرسی به منظور عزم خود در استقرار نظام راهبردی شرکتی مصمم‌تر تشکیل می‌شود (باغوبیان و محمدی، ۱۳۹۷؛ فخاری، رضائی پیتهنوئی، ۱۳۹۷؛ جامعی، رستمیان، ۱۳۹۴). از آن جایی که اثربخشی فعالیت کمیته‌ی حسابرسی مطابق با نظر هیأت حسابداری شرکت‌های سهامی عام در وهله‌ی اول وابسته به تخصص اعضای کمیته‌ی حسابرسی در حوزه‌ی حسابداری و گزارش‌دهی مالی است (عباس‌زاده و همکاران، ۱۳۹۶) تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی به عنوان یکی از برجسته‌ترین ویژگی کمیته‌ی حسابرسی که ارتباط تنگاتنگی با اثربخشی کمیته‌ی حسابرسی دارد در سال‌های اخیر توجه تنظیم‌کنندگان را به خود جلب کرده است (باغوبیان، محمدی، ۱۳۹۷). مطابق ماده‌ی ۱ منشور کمیته‌ی حسابرسی، سازمان بورس و اوراق بهادار تهران (۱۳۹۱) تخصص مالی اعضای کمیته‌ی حسابرسی را داشتن مدرک دانشگاهی یا مدرک حرفه‌ای داخلی یا معتبر بین‌المللی در مسائل مالی (حسابداری، حسابرسی، مدیریت مالی، اقتصاد، سایر رشته‌های مدیریت یا گرایش‌های مالی یا اقتصاد) همراه با توانایی تجزیه و تحلیل صورت‌ها و گزارش‌گری مالی و کنترل‌های داخلی حاکم بر گزارش‌گری مالی تعریف کرده است.

تخصص مالی اعضای کمیته‌ی حسابرسی به عنوان بخش مهمی از سیستم نظارت داخلی، قدرت کمیته‌ی حسابرسی را تقویت کرده که می‌تواند باعث افزایش کیفیت و شفافیت گزارشات هیأت‌مدیره شود (صالح و همکاران، ۲۰۱۷). شواهد زیادی وجود دارد که نشان می‌دهد کمیته‌های حسابرسی به طور فعال در بررسی بخش‌های بررسی و تحلیل ریسک مدیریت مشارکت می‌کنند. گوه (۲۰۰۹) بیان می‌کند شرکت‌هایی که اعضای کمیته‌ی حسابرسی آن‌ها تخصص مالی

دارند، هیأت‌مدیره گزارش‌مالی شفاف و قابل فهم برای ذی‌نفعان مختلف ارائه و افشاء می‌نمایند. از آن جایی که در گزارش‌های هیأت‌مدیره علاوه بر اطلاعات کمی، شرح نوشتاری نیز ارائه می‌شود (کاشانی پور و همکاران، ۱۳۹۸) مدیران با استفاده از شرح نوشته‌های موجود در گزارش‌های مدیریتی می‌توانند بر جنبه‌ی متقاعدکنندگی تمرکز می‌کنند. یکی از روش‌های مهم متقاعدکنندگی این است که بر انعکاس و تکرار واژه‌های خاصی از اطلاعات در متن تأکید شود. این روش از متقاعدکنندگی، بر لحن افشای اطلاعات تأکید دارد که یکی از عوامل مهم مؤثر بر سبک بیان و نحوه‌ی افشای اطلاعات کیفی در گزارش‌های مدیریتی است (کاشانی پور و همکاران، ۱۳۹۸). در واقع یکی از ویژگی‌های بسیار مهم افشای اطلاعات نوشتاری در گزارش‌های هیأت‌مدیره، کاربرد لحن توسط مدیران در انتقال پیام به ذی‌نفعان مختلف است که وجود کمیته‌ی حسابرسی می‌تواند بر نحوه‌ی لحن گزارش‌گری مالی تأثیرگذار باشد. هانگ و همکاران (۲۰۱۴) از مدیریت نوشتار به عنوان ابزاری برای مخفی کردن اطلاعات بنیادی بیان نموده و مدیریت نوشتار را به عنوان لحن غیرعادی نوشتار، یعنی سطح لحنی غیرهمسان با اطلاعات بنیادی شرکت می‌دانند. لحن غیرعادی نوشتاری می‌تواند به صورت فرصت طلبانه‌ای برای بهبود فهم گزارش‌های مالی و در نتیجه گمراه کردن سرمایه‌گذاران با استفاده از کلمات مثبت برای مخفی کردن عملکرد ضعیف شرکت به کار گرفته شود. این موضوع می‌تواند یک وضعیت دشوار ایجاد کند. زیرا استفاده‌کنندگان از گزارش‌های سالانه ادراک کمتر دقیقی درباره‌ی شرکت دارند (رهنمای رودپشتی، محسنی، ۱۳۹۵). کردیت سوئیس^۶ مشخص می‌کند کمیته‌ی حسابرسی خود باید وضوح و قوام افشاگری‌ها و توضیحات موجود در صورت‌های مالی و بررسی و تحلیل ریسک مدیریت را ارزیابی کند. به عنوان مثال مک مولن و راغونندان (۱۹۹۶) گزارش دادند که بعید است شرکت‌هایی که دارای مشکلات مالی هستند اعضای کمیته‌ی حسابرسی با تخصص مالی داشته باشند. شواهد مطرح شده حاکی از آن است که تخصص مالی اعضای کمیته‌ی حسابرسی ممکن است روند بررسی را تقویت کند. این نکته به نوبه‌ی خود، بر کیفیت بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت گزارش‌های مالی تأثیر می‌گذارد.

به دو دلیل انتظار می‌رود تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی به‌طور منفی بر لحن غیرعادی تأثیرگذار باشد: اول) متخصصان مالی دانش و مهارت‌های گسترده‌ای در زمینه‌ی حسابداری و امور مالی دارند. این امر آن‌ها را قادر می‌سازد تا ارزیابی کنند که آیا بررسی و تحلیل ریسک مدیریت اطلاعات مناسب را مطابق با وضعیت مالی شرکت ارائه می‌دهد. با توجه به این که مدیران انگیزه‌هایی برای مدیریت لحن بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت به سمت مثبت دارند (دیویس، تاما-سوئیت، ۲۰۱۲؛ هوانگ و همکاران، ۲۰۱۴)، متخصصان مالی می‌توانند کمیته‌ی حسابرسی را در تعیین این که آیا توضیحات بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت بسیار خوش بینانه هستند یا خیر کمک کنند. علاوه بر این نظرات مؤثر متخصصان مالی کمیته‌ی حسابرسی همچنین می‌تواند با جلوگیری از تلاش‌های مدیریتی برای مدیریت لحن به سمت مثبت، به عنوان یک اقدام پیشگیرانه عمل کند. دوم) مدیریت لحن بررسی و تحلیل ریسک مدیریت مربوط به فرصت‌طلبی مدیریتی

است و این باعث افزایش نگرانی در مورد خطر شهرت و دادخواهی برای اعضای کمیته‌ی حسابرسی می‌شود. به عنوان مثال: فیچ و شیووداسانی (۲۰۰۷) دریافتند که در نتیجه دعاوی مربوط به گزارش‌گری مالی متقلبانه مانند تحریف عمدی، منجر به کاهش به کارگیری چنین مدیرانی در سایر شرکت‌ها می‌گردد. مطالعات قبلی تأیید می‌کنند که چنین نگرانی‌هایی از نظر متخصصان مالی بسیار بیشتر است. زیرا آن‌ها به خاطر توانایی برتر برای نظارت مؤثر بر شرکت‌ها، شهرت کسب می‌کنند و انتظار می‌رود استانداردهای بالاتری را نسبت به سایر مدیران غیرمتخصص داشته باشند (کریشنان، ویسواناتان، ۲۰۰۸). نگرانی‌های اعضای کمیته‌ی حسابرسی در مورد اعتبار آن‌ها و خطر احتمالی دادخواست، انگیزه‌ای برای کاهش مدیریت لحن مثبت در بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت ایجاد می‌کند که این انگیزه برای اعضای دارای تخصص مالی برجسته‌تر است و تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی مدیریت لحن به سمت مثبت را محدود می‌کند و در نتیجه منجر به بازتاب بهتر وضعیت مالی شرکت در بخش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت. می‌گردد (لی و پارک، ۲۰۱۸). بنابراین فرضیه‌ی پژوهش به صورت زیر بیان می‌شود:

تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی منجر به کاهش لحن غیرعادی گزارش بررسی و تحلیل مدیریت می‌گردد.

۳- روش‌شناسی تحقیق

۳-۱- انتخاب نمونه و منابع گردآوری داده

با توجه به این‌که گزارش بررسی و تحلیل ریسک مدیریت یا گزارش تفسیری مدیریت در اواخر آذر ۱۳۹۵ برای شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران الزامی شد و شرکت‌ها از سال ۱۳۹۶ اقدام به ارائه‌ی این گزارش کردند، جامعه‌ی آماری تحقیق شامل کلیه‌ی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی دوره‌ی زمانی ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۷ است. نمونه آماری تحقیق شامل شرکت‌هایی است که حائز شرایط زیر باشند:

- ۱- شرکت‌هایی که تاریخ پذیرش آن‌ها در سازمان بورس اوراق بهادار قبل از سال ۱۳۹۶ بوده و تا پایان سال ۱۳۹۷ نیز در فهرست شرکت‌های بررسی باشند.
- ۲- به منظور افزایش قابلیت مقایسه، سال مالی آن‌ها منتهی به پایان اسفندماه باشد.
- ۳- طی دوره‌ی مورد نظر، تغییر فعالیت و یا تغییر سال مالی نداده باشد.
- ۴- جزء شرکت‌های سرمایه‌گذاری و واسطه‌گری مالی نباشند (شرکت‌های سرمایه‌گذاری، به علت تفاوت ماهیت فعالیت با بقیه‌ی شرکت‌ها، در جامعه‌ی آماری منظور نشده‌اند).

پس از اعمال محدودیت‌های یادشده، تعداد ۱۶۸ شرکت (طبق جدول ۱) به‌عنوان نمونه‌ی آماری پژوهش انتخاب شدند. داده‌های تحقیق با مراجعه به صورت‌های مالی و یادداشت‌های توضیحی همراه صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار موجود در سامانه‌ی کدال، پایگاه اینترنتی بورس اوراق بهادار، و نرم‌افزار ره‌آورد نوین استخراج شد. جهت تجزیه و تحلیل نهایی داده‌ها نیز از نرم‌افزار اقتصادسنجی Eviews استفاده شده است.

جدول (۱) انتخاب نمونه و توزیع صنعت

پنل اول: روند انتخاب نمونه آماری	
۶۸۲	مشاهدات اولیه (۳۴۱ شرکت اصلی بورس در سال ۱۳۹۷، ضرب در عدد ۲)
(۱۳۴)	کسر می‌شود: از ابتدای سال ۱۳۹۶ در بورس پذیرفته نشده باشد.
(۵۰)	کسر می‌شود: سال مالی آن منتهی به پایان اسفند نباشد.
(۳۸)	کسر می‌شود: تغییر فعالیت یا تغییر سال مالی داده باشد.
(۱۲۴)	کسر می‌شود: جزء شرکت‌های سرمایه‌گذاری و واسطه‌گری مالی باشد.
۳۳۶	تعداد مشاهده‌ی نمونه‌ی آماری انتخاب‌شده

جدول (۲) توزیع نمونه با توجه به صنعت

صنعت	لحن غیرعادی منفی	لحن غیرعادی مثبت	جمع
خودرو و قطعات، ماشین آلات	۸	۶۸	۷۶
فلزات اساسی و کانه‌ها	۱۸	۴۴	۶۲
فرآورده‌های نفتی و شیمیایی	۱۵	۳۷	۵۲
دارویی و غذایی	۴۰	۳۶	۷۶
ساختمانی	۳	۴۳	۴۶
سایر	۹	۱۵	۲۴
جمع	۹۳	۲۴۳	۳۳۶

۲-۳- مدل و متغیر مورد استفاده

به منظور آزمون فرضیه‌ی تحقیق مدل تعدیل‌شده‌ی زیر بر مبنای مطالعه لی و پارک (۲۰۱۸) مورد استفاده قرار می‌گیرد:

$$AbTone_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 ACFEXPT_{i,t} + \beta_2 Size_{i,t} + \beta_3 Earn_{i,t} + \beta_4 Loss_{i,t} + \beta_5 SaleGrwth_{i,t} + \beta_6 Lev_{i,t} + \beta_7 BTM_{i,t} + \beta_8 StdSale_{i,t} + \beta_9 StdCash_{i,t} + \beta_{10} BDSIZE_{i,t} + \beta_{11} BDI_{i,t} + \sum IND + \sum YEAR + \varepsilon_{i,t} \quad (مدل ۱)$$

در مدل فوق:

لحن غیرعادی گزارش تحلیل و بررسی ریسک مدیریت (AbTone): متغیر لحن از دو بخش تشکیل شده است که هر یک از آن‌ها ویژگی‌های مختلفی از انتخاب زبان مدیران را به خود اختصاص می‌دهد. بخش اول، لحن عادی، صرفاً منعکس‌کننده‌ی اصول شرکت است و تصویری بی‌طرف از عملکرد و ریسک فعلی و پیش‌بینی شده‌ی شرکت را ارائه می‌دهد. بخش دیگر، لحن غیرعادی، لحن زبانی است که با وضعیت مالی شرکت مطابقت ندارد و منعکس‌کننده‌ی میزان اعمال اختیار مدیران و انتخاب اطلاعات کمی است. برای محاسبه‌ی لحن غیرعادی بر اساس مطالعات قبلی (هوانگ و همکاران، ۲۰۱۴؛ لی، ۲۰۱۰؛ لی، پارک، ۲۰۱۸) از مدل رگرسیون

استفاده می‌شود. در رگرسیون ذکر شده بعضی از متغیرها مربوط به تحلیلگران مالی به دلیل عدم وجود داده از مدل حذف شدند و مدل زیر با توجه به شرایط محیطی ایران تعدیل شده است:

$$\text{Tone}_t = \beta_0 + \beta_1 \text{Earn}_t + \beta_2 \text{ChgEarn}_t + \beta_3 \text{Losst} + \beta_4 \text{Ret}_t + \beta_5 \text{StdEarn}_t + \beta_6 \text{StdRet}_t + \beta_7 \text{BTM}_t + \beta_8 \text{Size}_t + \beta_9 \text{Age}_{it} + \sum \text{IND} + \sum \text{YEAR} + \varepsilon_t \quad (\text{مدل ۲})$$

در مدل فوق:

Tone، با استفاده از رویکرد شمارش کلمه و از طبقه‌بندی کلمات ایجاد شده توسط لوفران و مک دونالد^{۲۰۱۱} برای طبقه‌بندی مثبت یا منفی بودن کلمات استفاده می‌کنیم. سپس تعداد کلمات مثبت را از تعداد کلمات منفی کم می‌کنیم و سپس تقسیم بر تعداد کل کلمات موجود در گزارش تحلیل و بررسی مدیریت می‌کنیم. مقادیر به‌دست آمده بالاتر نشان‌دهنده‌ی لحن مثبت بیشتر در گزارش تحلیل و بررسی مدیریت است.

Earn، برابر با نسبت سود قبل از کسر مالیات به مجموع دارایی ابتدای سال شرکت

ChgEarn، برابر با تغییر نسبت سود قبل از کسر مالیات به مجموع دارایی ابتدای سال شرکت

Loss، در صورتی که در سال مورد نظر شرکت زیان داشته باشد برابر عدد یک و در غیر این

صورت برابر عدد صفر

Ret، بازده سالانه سهام

StdEarn، انحراف استاندارد سال جاری و ۴ سال قبل نسبت سود قبل از کسر مالیات به

مجموع دارایی ابتدای سال شرکت

StdRet، انحراف استاندارد بازده ماهانه طی ۱۲ ماه منتهی به تاریخ پایان سال مالی،

BTM، نسبت ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام به ارزش بازار آن،

Size، از لگاریتم طبیعی فروش خالص شرکت،

Age، برابر است با فاصله‌ی زمانی بین تاریخ پذیرش در بورس تا پایان دوره زمانی پژوهش،

IND، بیانگر نوع صنعت و

YEAR، بیانگر سال است.

پس از محاسبه‌ی مدل رگرسیونی فوق برای هر صنعت-سال به طور جداگانه، مقادیر جمله

خطای مدل فوق نشان‌دهنده لحن غیرعادی است.

۱-۲-۳- متغیر مستقل

تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی (ACFEXPT): مطابق با پژوهش فخاری و رضائی پیتته

نوئی (۱۳۹۶) برابر با نسبت تعداد اعضای دارای مدرک مالی (حسابداری، حسابرسی، مدیریت مالی

و اقتصاد) عضو کمیته‌ی حسابرسی به کل اعضای کمیته‌ی حسابرسی شرکت است.

۲-۲-۳- متغیرهای کنترلی

برای اطمینان از این که نتایج تحقیق تحت تأثیر عوامل دیگری که با روش‌های افشای شرکت‌ها

در ارتباط هستند، قرار نمی‌گیرند، از متغیرهای کنترل مختلفی که در مطالعات قبلی (دیچو و دیچف، ۲۰۰۲؛ دالیول و همکاران، ۲۰۱۰؛ لی، پارک، ۲۰۱۸) مورد استفاده قرار گرفتند، استفاده شده شامل ویژگی‌های مالی شرکت مانند اندازه‌ی شرکت، عملکرد عملیاتی (سود شرکت، زیان شرکت و رشد فروش)، ریسک مالی (اهرم مالی)، پتانسیل رشد (نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار) و نوسانات عملیاتی (نوسانات فروش و وجه نقد) و ویژگی‌های هیأت‌مدیره نظیر اندازه و استقلال هیأت‌مدیره می‌باشند که در ادامه به معرفی آن‌ها می‌پردازیم.

اندازه‌ی شرکت (Size): برای سنجش اندازه‌ی شرکت از لگاریتم طبیعی فروش خالص شرکت استفاده شده است.

سود شرکت (Eam): برابر با نسبت سود قبل از کسر مالیات به مجموع دارایی ابتدای سال شرکت است. زیان شرکت (Loss): یک متغیر مجازی است، در صورتی که در سال مورد نظر شرکت زیان داشته باشد برابر عدد یک و در غیر این صورت برابر صفر است.

رشد فروش (SaleGrwth): از طریق فروش سال جاری منهای فروش سال قبل تقسیم بر فروش سال قبل محاسبه می‌شود.

اهرم مالی (LEV): در این پژوهش، نسبت کل بدهی به کل دارایی‌ها به عنوان ابزاری برای اندازه‌گیری اهرم مالی به کار می‌رود.

نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار (BTM): از طریق نسبت ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام به ارزش بازار آن محاسبه می‌گردد.

نوسانات فروش (StdSale): برابر با انحراف استاندارد نسبت فروش به کل دارایی سال جاری و ۴ سال قبل است.

نوسانات سود (StdCash): از طریق انحراف استاندارد سال جاری و ۴ سال قبل نسبت وجه نقد حاصل از فعالیت‌های عملیاتی به مجموع دارایی محاسبه می‌شود.

اندازه هیأت‌مدیره (BDSize): در این پژوهش اندازه هیأت‌مدیره برابر با تعداد اعضای هیأت‌مدیره است.

استقلال هیأت‌مدیره (BDInd): برابر با تعداد اعضای غیر موظف هیأت‌مدیره تقسیم بر کل اعضای هیأت‌مدیره است.

اثرات صنعت (IND): بیانگر نوع صنعت می‌باشد که به صورت یک متغیر مجازی سنجیده شده است. اثرات اثرات سال (YEAR): یک متغیر مجازی است و برای در نظر گرفتن اثرات تصادفی سال وارد الگوی رگرسیونی خواهد شد.

۴- یافته‌های پژوهش

۴-۱- آمار توصیفی

جدول ۲ آمار توصیفی متغیرهای مورد آزمون که شامل برخی شاخص‌های مرکزی و پراکندگی است که برای نمونه‌ای متشکل از ۳۳۶ شرکت - سال مشاهده در فاصله‌ی زمانی سال‌های ۱۳۹۶-

۱۳۹۷ نشان می‌دهد. همان‌گونه که در این جدول ملاحظه می‌شود میانگین متغیر تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی برابر با ۰/۶۴۹ بوده و بیانگر آن است که حدود ۶۴ درصد اعضای کمیته‌ی حسابرسی شرکت‌های مورد بررسی، دارای تخصص مالی هستند. همچنین میانگین متغیر زیان شرکت نشان می‌دهد به طور میانگین ۱۴ درصد شرکت‌های نمونه زیان‌ده هستند. میانگین متغیر اهرم مالی نشان می‌دهد ۵۶ درصد دارایی‌های شرکت‌های مورد بررسی را بدهی و استقراض تشکیل می‌دهد و نکته‌ی قابل توجه دیگر این جدول، کمتر بودن ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام اغلب شرکت‌های نمونه از ارزش بازار آن است که ملاحظه مقدار میانگین متغیر نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار (۰/۳۱۸) گواه این مدعاست. حدود ۶۲ درصد اعضای هیأت‌مدیره شرکت‌های مورد بررسی را اعضای غیرموظف و مستقل تشکیل می‌دهند.

جدول (۲) آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	نماد	کمترین	بیشترین	میانگین	میانه	انحراف استاندارد
لحن غیرعادی گزارش تفسیری مدیریت	AbTone	-۰/۲۲۱	۰/۲۸۳	۰/۰۲۹	۰/۰۱۱	۰/۰۷۹
تخصص مالی کمیته حسابرسی	ACEXPT	۰	۱	۰/۶۴۹	۰/۶۶۷	۰/۲۳۹
اندازه‌ی شرکت	Size	۹/۶۹۲	۱۹/۹۳۲	۱۴/۵۶۸	۱۴/۳۶۹	۱/۶۹۵
سود شرکت	Earn	-۰/۵۴۱	۰/۵۲۹	۰/۰۹۴	۰/۰۸۴	۰/۱۴۴
زیان شرکت	Loss	۰	۱	۰/۱۴۳	۰	۰/۳۵۰
رشد فروش	SaleGrwth	-۰/۸۲۶	۱/۴۰۲	۰/۲۶۹	۰/۲۲۲	۰/۳۶۶
اهرم مالی	Lev	۰/۰۱۴	۱/۳۴۳	۰/۵۶۶	۰/۵۶۶	۰/۲۲۷
نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار	BTM	-۰/۸۵۷	۱/۶۹۴	۰/۳۱۸	۰/۲۷۴۶	۰/۲۷۰
نوسانات فروش	StdSale	۰/۰۳۱	۱/۸۴۳	۰/۲۱۸	۰/۱۴۲	۰/۲۲۷
نوسانات سود	StdCash	۰/۰۱۲	۰/۲۹۳	۰/۰۸۴	۰/۰۷۳	۰/۰۴۵
اندازه هیأت‌مدیره	BDSIZE	۵	۷	۵/۱۱۶	۵	۰/۳۶۴
استقلال هیأت‌مدیره	BDInd	۰/۲۰۰	۱	۰/۶۲۱	۰/۶۰۰	۰/۱۵۱

۲-۴- آمار استنباطی

جدول ۳ نتایج فرضیه‌ی پژوهش را نشان می‌دهد. یافته‌ها نشان می‌دهد که ضریب حاصل از رگرسیون متغیر تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی (ACEXPT) منفی و در سطح خطای ۵ درصد معنادار است. لذا فرضیه پژوهش در سطح خطای ۵ درصد تأیید می‌شود. می‌توان گفت تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی منجر به کاهش لحن غیرعادی گزارش بررسی و تحلیل مدیریت می‌گردد.

جدول (۳) خلاصه نتایج آماری آزمون مدل پژوهش

متغیر	نماد	ضریب	انحراف معیار	آماره تی	معناداری	VIF
عرض از مبدأ	B ₀	-۰/۰۴۳	۰/۰۸۳	-۰/۵۲۰	۰/۶۰۴	---
تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی	ACEXPT	-۰/۱۸۱	۰/۰۷۷	-۲/۳۴۶	۰/۰۲۰	۱/۱۵۰
اندازه‌ی شرکت	Size	-۰/۰۶۱	۰/۰۲۰	-۳/۰۹۴	۰/۰۰۲	۱/۳۲۸
سود شرکت	Earn	-۰/۱۹۶	۰/۰۳۹	-۴/۹۹۵	۰/۰۰۰	۱/۸۶۱
زیان شرکت	Loss	-۰/۰۲۰	۰/۰۱۵	-۱/۳۴۰	۰/۱۸۱	۱/۵۲۸
رشد فروش	SaleGrwth	-۰/۰۰۲	۰/۰۱۲	-۰/۱۹۷	۰/۸۴۴	۱/۳۴۱
اهرم مالی	Lev	۰/۱۰۴	۰/۰۲۳	۴/۵۹۸	۰/۰۰۰	۲/۱۴۳
نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار	BTM	۰/۰۱۸	۰/۰۱۷	۱/۰۵۹	۰/۲۹۰	۱/۳۴۹
نوسانات فروش	StdSale	۰/۰۴۹	۰/۰۲۰	۲/۳۹۵	۰/۰۱۷	۱/۱۴۶
نوسانات سود	StdCash	۰/۱۱۳	۰/۰۹۷	۱/۱۶۴	۰/۲۴۵	۱/۱۰۱
اندازه‌ی هیأت‌مدیره	BDSIZE	۰/۰۰۴	۰/۰۱۲	۰/۲۹۸	۰/۷۶۶	۱/۰۷۴
استقلال هیأت‌مدیره	BDInd	-۰/۰۰۶	۰/۰۲۹	-۰/۲۲۲	۰/۸۲۴	۱/۱۱۷
اثرات سال	YEAR	کنترل شد				
اثرات صنعت	IND	کنترل شد				
آماره‌ی F فیشر	۳/۹۱۱		ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۳۶۰	
معناداری آماره‌ی F	۰/۰۰۰		آماره دوربین واتسون		۲/۰۱۶	

۵- نتیجه گیری و پیشنهاد

مسئله‌ی مورد بررسی در پژوهش حاضر، بررسی تأثیر تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی بر لحن غیرعادی گزارش بررسی و تحلیل مدیریت در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از اطلاعات مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در فاصله‌ی زمانی بین سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۷ استفاده شده است، به طوری که پس از اعمال محدودیت‌های موردنظر در این پژوهش، نمونه‌ی نهایی متشکل از ۱۶۸ شرکت انتخاب گردید. پس از اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش از تجزیه تحلیل رگرسیون خطی چند متغیره برای آزمون فرضیه پژوهش استفاده شد.

فرضیه‌ی پژوهش تأثیر تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی بر لحن غیرعادی گزارش تفسیری مدیریت را آزمون نموده است. نتیجه‌ی حاصل از آزمون این فرضیه حاکی از آن است که تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی منجر به کاهش لحن غیرعادی گزارش تفسیری مدیریت می‌گردد.

فرصت‌طلبی مدیران از دلایل مدیریت لحن و لحن غیرعادی گزارش تفسیری مدیریت است. متخصصان مالی دانش و مهارت‌های گسترده‌ای در زمینه‌ی حسابداری و امور مالی داشته و قادر به ارزیابی متناسب بودن لحن گزارش تفسیری مدیریت با وضعیت مالی شرکت هستند و با نظارت مؤثری که دارند از تلاش‌های مدیریتی برای مدیریت لحن پیشگیری می‌کنند. همچنین، مدیریت لحن باعث افزایش نگرانی در مورد خطر شهرت و دادخواهی برای اعضای کمیته حسابرسی می‌گردد و انتظارات بیشتری نسبت به متخصصان مالی به دلیل توانایی برتر وجود دارد. لذا نگرانی‌های اعضای متخصص مالی کمیته حسابرسی در مورد اعتبار آن‌ها و خطر احتمالی دادخواست منجر به افزایش انگیزه برای نظارت بیشتر و کاهش مدیریت لحن گزارش تفسیری مدیریت می‌گردد. نتیجه به دست آمده در این پژوهش با یافته پژوهش لی و پارک (۲۰۱۸) مبنی بر وجود رابطه منفی بین تخصص مالی کمیته حسابرسی و لحن غیرعادی گزارش بررسی و تحلیل مدیریت مطابقت دارد.

با توجه به این که جدید بودن مفهوم گزارش تفسیری مدیریت و این که این گزارش در اواخر آذر ۱۳۹۵ برای شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران الزامی شد و شرکت‌ها از سال ۱۳۹۶ اقدام به ارائه این گزارش کردند به سرمایه‌گذاران و تحلیل‌گران مالی پیشنهاد می‌گردد که هنگام ارزیابی شرکت‌ها، علاوه بر تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی به گزارش تفسیری مدیریت نیز توجه داشته باشند. همچنین به سرمایه‌گذاران و تحلیل‌گران مالی پیشنهاد می‌گردد که هنگام ارزیابی شرکت‌ها، به تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی هریک از شرکت‌ها توجه نموده و به عنوان عوامل تأثیرگذار بر لحن غیرعادی گزارش تفسیری مدیریت در نظر بگیرند تا بتوانند پرتفوی مناسبی را برای سرمایه‌گذاری انتخاب نمایند. علاوه بر این، به هیأت‌مدیره شرکت‌ها پیشنهاد می‌شود در انتخاب اعضای کمیته‌ی حسابرسی به تخصص آن‌ها نیز توجه داشته باشند و حتی‌الامکان از اعضای دارای تخصص مالی در این کمیته استفاده نمایند.

در فرآیند انجام پژوهش علمی، شرایطی وجود دارد که خارج از کنترل محقق است ولی به طور بالقوه می‌تواند نتایج پژوهش را تحت تأثیر قرار دهد. با توجه به این که گزارش تفسیری مدیریت از مباحث جدید در کشور ما می‌باشد، مهم‌ترین محدودیت پژوهش حاضر، نبود مبانی نظری متغیر گزارش تفسیری مدیریت می‌باشد. نبود بعضی از اطلاعات مربوط به تحلیل‌گران مالی در صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران باعث شد مدل لحن غیرعادی با تعدیلاتی همراه باشد. به پژوهشگران آتی نیز توصیه می‌شود که رابطه‌ی بین سایر ویژگی‌های کمیته‌ی حسابرسی و لحن غیرعادی گزارش تفسیری مدیریت را مورد بررسی قرار دهند.

منابع

باغومیان، رافیک؛ محمدی، عرفان. (۱۳۹۹). تأثیر تخصص مالی اعضای کمیته‌ی حسابرسی بر رابطه‌ی میان ریسک‌های محیطی شرکت و حق‌الزحمه‌ی حسابرسی، *مطالعات تجربی حسابداری مالی*، ۱۷(۶۷): ۵۷-۸۷.
تاری وردی، یداله؛ قادری، صلاح‌الدین. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر نقش تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی بر

نگرش کوتاه مدت مدیران، *مطالعات تجربی حسابداری مالی*، ۱۴(۵۴): ۱۴۱-۱۶۵.

جامعی، رضا؛ رستمیان، آزاده. (۱۳۹۴). تأثیر تخصص مالی اعضای کمیته‌ی حسابرسی بر ویژگی‌های سود پیش‌بینی شده، *پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی*، ۸(۲۹): ۱-۱۷.

ذاکری، جواد، فیلسرابی، مهدی. (۱۳۹۹). تأثیر کمیته‌ی حسابرسی و کمیته‌ی هیأت‌مدیره بر لحن گزارش‌گری مالی، *پژوهش‌های معاصر در علوم مدیریت و حسابداری*، ۲(۶): ۷۸-۱۰۰.

رهنمای رودپشتی، فریدون؛ محسنی، عبدالرضا. (۱۳۹۷). مدیریت نوشتار و مدیریت سود، *پژوهش‌های تجربی حسابداری*، ۸(۴): ۲۱-۵۲.

فخاری، حسین؛ رضائی پیتته نوئی، یاسر. (۱۳۹۶). تأثیر تخصص مالی کمیته‌ی حسابرسی بر محیط اطلاعاتی شرکت، *دانش حسابداری*، ۸(۳): ۸۱-۱۱۲.

کاشانی پور، محمد؛ آقائی، محمد علی؛ محسنی نامقی، داود. (۱۳۹۸). لحن افشای اطلاعات و عملکرد آتی، *بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*، ۲۶(۴): ۵۷۰-۵۹۴.

لاری دشت بیاض، محمود؛ اورادی، جواد. (۱۳۹۵). ویژگی‌های کمیته‌ی حسابرسی و حق‌الزحمه‌ی حسابرسی: شواهدی از بورس اوراق بهادار تهران، *پژوهش‌های تجربی حسابداری*، ۶(۴): ۶۹-۹۴.

Abbott, L. J., Parker, S., & Peters, G. F. (2004). Audit committee characteristics and restatements. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 23(1), 69-87.

Baghomian, R. & Mohammadi, E. (2020). The Effect of Financial Expertise of Audit Committee Members on the Relationship between Company Environmental Risks and Audit Fees. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 117 (67), 57-87 (In Persian)

Carcello, J. V., & Neal, T. L. (2003). Audit committee independence and disclosure: Choice for financially distressed firms, *Corporate Governance: An International Review*, 11(4), 289-299.

Davis, A. K., & Tama-Sweet, I. (2012). Managers' use of language across alternative disclosure outlets: Earnings press releases versus MD&A, *Contemporary Accounting Research*, 29(3), 804-837.

Dechow, P. M., & Dichev, L. D. (2002). The quality of accruals and earnings: The role of accrual estimation errors. *The Accounting Review*, 77(s-1), 35-59.

Dhaliwal, D., Naiker, V., & Navissi, F. (2010). The association between accruals quality and the characteristics of accounting experts and mix of expertise on audit committees, *Contemporary Accounting Research*, 27(3), 787-827.

Fakhari, H. & Rezaeipitenoei, Y. (2017). The Impact of the Financial Expertise of the Audit Committee on the Company's Information Environment. *Journal of Accounting Knowledge*, 8 (3), 81-112. (In Persian)

Feldman, R., Govindaraj, S., Livnat, J., & Segal, B. (2010). Management's tone change, post earnings announcement drift and accruals, *Review of Accounting Studies*, 15(4), 915-953.

Fich, E. M., & Shivdasani, A. (2007). Financial fraud, director reputation, and shareholder wealth, *Journal of Financial Economics*, 86(2), 306-336.

Goh, B. W. (2008). Audit committees, boards of directors, and remediation of material weaknesses in internal control, *Contemporary Accounting Research*, Forthcoming.

Huang, X., Teoh, S. H., & Zhang, Y. (2014). Tone management, *The Accounting Review*, 89(3), 1083-1113.

Huang, X., Teoh, S. H., & Zhang, Y. (2014). Tone management, *The Accounting Review*, 89(3), 1083–1113.

Jamei, R. & Roostamian, A. (2015). The Impact of Financial Expertise of Audit Committee Members on Predicted Profit Characteristics. *Financial Accounting and Auditing Research*, 8 (29), 1-17. (In Persian)

Kashanipour, M., Aghaei, M. A. & Mohseni Namaghi, D. (2019). The tone of information disclosure and future performance. *Journal of Accounting and Auditing Reviews*, 26 (4), 570-594. (In Persian)

Keinath, A. K., & Walo, J. C. (2008). Audit committee responsibilities disclosed since Sarbanes-Oxley, *The CPA Journal*, 78(6), 32–37.

Krishnan, G. V., & Visvanathan, G. (2008). Does the SOX definition of an accounting expert matter? The association between audit committee directors' accounting expertise and accounting conservatism, *Contemporary Accounting Research*, 25(3), 827–858.

Lari Dasht Bayaz, M. & Oradi, J. (2016). Characteristics of the Audit Committee and Audit Fee: Evidence from the Tehran Stock Exchange. *Journal of Empirical Accounting Research*, 6 (4), 69-94. (In Persian)

Lee, J., Park, J. (2018): The Impact of Audit Committee Financial Expertise on Management Discussion and Analysis (MD&A) Tone, *European Accounting Review*, 28(6):1-22

Li, F. (2010). The information content of forward-looking statements in corporate filings – A naïve Bayesian machine learning approach, *Journal of Accounting Research*, 48(5), 1049–1102.

Loughran, T., & McDonald, B. (2016). Textual analysis in accounting and finance: A survey, *Journal of Accounting Research*, 54(4), 1187–1230.

McMullen, D.A. & Raghunandan, K. 1996. Enhancing audit committee effectiveness, *Journal of Accountancy* 182(2): 79-81.

Rahnamay Roodposhti, F. & Mohseni, A. (2018). Management, writing management and profit management. *Journal of Empirical Accounting Research*, 8 (4), 21-52. (In Persian)

Salleh, Z., Baatwah, S. R., & Ahmad, N. (2017). Audit committee financial expertise and audit report lag: Malaysia further insight, *Asian Journal of Accounting and Governance*, 8, 137-150.

Tari Verdi, B. & Qaderi, S. (2017). Investigating the Impact of the Role of Audit Committee Financial Expertise on Short-Term Attitudes of Managers. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 14 (54), 141-165. (In Persian)

Tavcar, L. R. (1998). Make the MD&A more readable, *The CPA Journal*, 68(1), 10.

Zakeri, J. & Filsarai, M. (1990). The Impact of the Audit Committee and the Board of Directors on the Tone of Financial Reporting. *Quarterly Journal of Contemporary Research in Management and Accounting*, 2 (6), 78-100. (In Persian)

پی‌نویس:

1. (MD&A) Management Discussion & Analysis
2. (MC) Management Commentary
3. (OFR) Operating and Financial Review
4. Management Reporting
5. IASB

۶. کردیت سویس، (به انگلیسی Credit Suisse) شرکت خدمات مالی و بانکداری سوئیسی و چندملیتی است که شعبه مرکزی آن در شهر زوریخ قرار دارد. این مؤسسه، بانک کردیت سویس و چندین شرکت سرمایه‌گذاری و خدمات مالی را در کشور سوئیس مدیریت می‌کند.

7. Loughran & McDonald